

Andrzej Wiśniewski

"Przerwanie ciąży w świetle prawa karnego", H. Wolińska, Warszawa 1962 : [recenzja]

Palestra 7/3(63), 76

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kwestii, które mogą powstać i na pewno powstaną w praktyce w związku z jej stosowaniem.

Omawiany komentarz spełnia to zadanie, tym bardziej że autorzy poparli swe rozważania licznymi konkretnymi przykładami.

H. Wolińska: *Przerwanie ciąży w świetle prawa karnego*. PWN. Warszawa 1962 r., s. 136.

Ciekawe to i nadal żywe zagadnienie zostało wyczerpująco przedstawione przez autorkę na tle obowiązującego ustawodawstwa. Autorka omówiła warunki dopuszczalności przerywania ciąży według ustawy z 27.IV.1956 r. (wskazania społeczne, wskazania lekarskie, wskazania prawne, przeciwwskazania, przerwanie ciąży u nieletniej i umyślnie chorej) oraz poddała analizie przepisy karne tej ustawy (przedmiot ochrony prawnej, przedmiot czynności wykonawczej, działanie i zaniechanie, pomocnictwo i podżeganie, wina i błąd).

W książce przeprowadzona jest też konfrontacja założeń z rzeczywistością, tj. omówienie realizacji ustawy z 27.IV.1956 r. oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z 19.XII.1959 r. w praktyce. Do pracy swej autorka dołączyła obszerny i interesujący materiał statystyczny z odpowiednim i ciekawym omówieniem.

W wyniku rozważań autorka dochodzi do wniosku, że ustawa z 27.IV.1956 r. o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży wraz z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 11.V.1956 r. nie zdała (bo nie mogła zdać) egzaminu nie dlatego, że była zła czy nieudolna, ale dlatego, że zagadnienie, które chciała rozwiązać, nie nadaje się w ogóle do prawnokarnego uregulowania. Poprawę w tym stanie rzeczy wprowadziło dopiero rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19.XII.1959 r., które decyzyjnie w sprawie rodzenia pozostawiło kobiecie.

Zdaniem autorki decyzja w sprawie rodzenia powinna należeć wyłącznie do kobiety, a prawo wykonywania zabiegu powinni mieć jedynie lekarze. Tak więc karalne powinno być tylko przerywanie ciąży przez nielekarzy oraz przerwanie ciąży bez zgody kobiety ciężarnej.

W celu sprowadzenia do minimum liczby poronień należy też — zdaniem autorki — dopuścić możliwość legalnego dokonania zabiegu sterylizacji. Najbardziej jednak racjonalną drogą do ograniczenia przerywania ciąży powinno być popularyzowanie świadomego macierzyństwa.

A. Burda: *Polskie prawo państwowe*. PWN. Warszawa 1962, s. 296.

Książka jest podręcznikiem uniwersyteckim dla studentów wydziałów prawa. W części pierwszej podręcznika autor podaje wiadomości ogólne i zarys historyczny polskiego prawa państwowego. Prawo to ma za przedmiot samo państwo, tzn. jest zespołem norm regulujących podstawy ustroju społeczno-gospodarczego i politycznego Polski Ludowej. W podręczniku przedstawiony jest przedmiot i źródła prawa państwowego oraz charakterystyka polskiego prawa państwowego w okresie